

Til forsiden af retsinformation.dk

Den fulde tekst

Fremsat den 9. december 2003 af Anne Bastrup (SF), Aage Frandsen (SF) og Lene Garsdal (SF)

2003/1 BSF 92

Offentliggørelsesdato: 09-12-2003
Folketinget

[Vis mere...](#)

Forslag til folketingsbeslutning

om etablering af lokale/regionale afrusningsafdelinger

Folketinget opfordrer regeringen til at tage de nødvendige initiativer med henblik på at etablere lokale/regionale afdelinger til modtagelse af berusede personer, som ikke kan tage vare på sig selv, med henblik på akut afrusning.

Afrusningsafdelingerne skal give

- forsvarlig sundhedsfaglig behandling og tilsyn med den berusede under afrusningen,
- en anstændig omsorg for og pleje af den berusede under afrusningen og
- rådgivning umiddelbart efter afrusningen med henblik på misbrugsforebyggelse.

Sagsforløb 2003/1 BF 92

- Beslutningsforslag som fremsat*
- Udvalgsarbejde
- Bortfaldet

Bemærkninger til forslaget

1. Forslag om lokale/regionale afrusningsafdelinger

Mange berusere, som ikke kan tage vare på sig selv – eller har andre til det – eller som er til fare eller gene for andre, anbringes i politiets detentioner med henblik på afrusning.

I 2001 var antallet af detentionsanbragte 10.346. Der er frem til 2001 sket et fald i antallet af detentionsanbringelser. Der er ikke en sikker forklaring på dette fald. Det kan muligvis skyldes en ændret holdning til berusere, således at man er mindre tilbøjelig til at skride ind end tidligere, eller med andre ord, at accepten af misbrug er blevet større.

Politiets indsats over for berusere indgår i Politikkommissionens betænkning om politilovgivning, jf. nedenfor i afsnit 2, og en rapport om det offentlige indsats på alkoholområdet, jf. afsnit 3. Der er tegn på en vis – men efter forslagsstillernes opfattelse utilstrækkelig – bevægelse på området. Der er i dag kun ringe kontakt på området mellem politi, sygehusvæsen og forsorgshjem.

Forslagsstillerne foreslår, at der sker en egentlig omorganiseringen af den akutte afrusning af berusede personer, som politiet kommer i kontakt med, således at opgaven placeres i lokale/regionale afrusningsafdelinger.

En sådan organisering vil bevirke, at den akutte afrusning kan ske i et samlet sundhedsmæssigt, omsorgsmæssigt og misbrugsforebyggende perspektiv. Helt konkret vil ændringen betyde, at de tragiske dødsfald i detentionen under afrusningen undgås – dødsfald, som af de pårørende føles helt uforståelige og meningsløse, og som udstiller problemerne med detentionsanbringelser af berusede. Afsnit 4 indeholder uddybende bemærkninger til beslutningsforslaget.

2. Politikkommissionens betænkning om politilovgivningen (betænkning 1410/2002)

Politikkommissionen afgav i 2002 betænkning om politilovgivning (betænkning 1410/2002). Betænkningen indeholder bl.a. en beskrivelse af politiets indsat over for berusere og forslag til lovgivning herom.

Politiets indsats over for berusede personer

Politiets indsats over for personer, der på grund af beruselse ikke kan tage vare på sig selv, iværksættes oftest med henblik på at hjælpe den pågældende selv. I praksis gribes ind over for personer, der enten er så berusede, at de ikke er i stand til at tage vare på sig selv, eller i beruset tilstand forstyrrer den offentlige orden, udviser forulempende eller voldelig adfærd eller er til fare for trafikken m.v. Frihedsberøvelsen gennemføres ofte ved anbringelse i detentionen.

Rigspolitiets kundgørelse om detentionsanbringelse af berusede personer

Der findes ikke særlig lovgivning i relation til politiets indsats over for berusede. Rigspolitiets Kundgørelse II, nr. 55 af 27. juni 2001 indeholder regler om detentionsanbringelse af berusede personer. Det fremgår af kundgørelsen, at detentionsanbringelse kun må ske i tilfælde, hvor overgivelse til andre, der på forsvarlig måde kan tage sig af den pågældende, indbringelse til hospital, forsorgshjem eller lignende ikke er tilstrækkeligt til at afværge fare for den pågældende. Kundgørelsen indeholder regler om fremgangsmåden ved indsættelse i detentioner, herunder lægeundersøgelse af den tilbageholdte samt tilsyn med den detentionsanbragte. Den tilbageholdte skal altid undersøges af en læge inden endelig anbringelse i detentionen. Den berusede skal tilses mindst hver halve time enten ved fremmøde i detentionen eller ved hjælp af elektronisk overvågning.

Politikkommissionens forslag, for så vidt angår berusede personer

Politikkommissionens lovudkast regulerer politiets indsats over for personer, der er så påvirkede af alkohol eller andre bedøvende eller berusende midler, at de ikke er i stand til at tage vare på sig selv, og giver hjemmel til, at politiet kan foretage nødvendige indgreb. Det fremgår bl.a. af forslaget, at politiet skal tage sig af en person, der er ude af stand til at tage vare på sig selv på grund af indtagelse af alkohol eller andre berusende eller bedøvende midler, og som træffes under forhold, der indebærer fare for den pågældende selv eller andre eller den offentlige orden eller sikkerhed. Med henblik på at afværge faren for den berusede kan politiet foretage indgreb over for den pågældende, herunder om nødvendigt frihedsberøvelse i form af indsættelse i detention. Frihedsberøvelsen skal være så kortvarig og skånsom som mulig. Det fremgår, at justitsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser om anbringelse i detention, herunder om lægeundersøgelse og tilsynet med den anbragte. Dette sigter bl.a. på, at der kan fastsættes videre regler om lægetilsyn. Rigspolitiets kundgørelse af 2001 om detentionsanbringelse af berusede personer er udarbejdet på grundlag af de foreslåede bestemmelser til en lovregulering på området.

Udredning om indsatsen på alkoholbehandlingsområdet

I betænkningen henvises til, at detentionsspørgsmålet indgik som en del af en igangværende udredning af indsatsen på alkoholbehandlingsområdet, som var under gennemførelse i et samarbejde mellem Amdradsforeningen og Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Det fremgik af betænkningen, at den foreslåede bestemmelse måtte tages op til fornyet vurdering, når overvejelserne på området var afsluttet.

3. Rapporten om den offentlige indsats på alkoholområdet

En arbejdsgruppe nedsat af Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Amtsrådsforeningen afgav i oktober 2002 en rapport om den offentlige indsats på alkoholområdet.

Rapporten indeholdt bl.a. et særskilt afsnit om organiseringen af den akutte afrusning. Det fremgik, at arbejdsgruppen skulle komme med forslag til en mere hensigtsmæssig afvikling af den akutte alkoholafrusning, bl.a. på baggrund af den ofte rejste kritik af den alkoholafrusning, der foregår i politiets detentioner – en kritik, som ofte er fremkommet i forbindelse med dødsfald i detentionen. Der lægges i rapporten vægt på, dels at afrusningen skal ske på en forsvarlig måde, dels at den afrusede motiveres til at søge behandling. Udvalget indstillede, at det overlades til de enkelte amter selv at træffe aftaler om den konkrete organisering af afrusningen. Arbejdsgruppen opfordrede til, at der blev igangsat et udviklingsprojekt i et eller flere amter.

Rapporten indeholdt en beskrivelse af tre modeller for organiseringen af afrusningen i amtsligt regi: afrusning på a) sygehuse, b) i socialt regi på forsorgshjem og c) ved inddragelse af behandlingsinstitutionerne.

Ad a) Afrusning på sygehuse

Hvis man ønsker en mere sundhedsfaglig forsvarlig afrusning, kan afrusningsopgaven placeres hos sygehusene, hvor følgerne af alkoholforgiftning, som kan være helbredstruende, kan behandles. Imod dette taler, at en stor del af berusede ikke har brug for sygehusbehandling, og at sygehusenes ressourcer kan anvendes bedre på anden vis.

Ad b) Afrusning i socialt regi på forsorgshjem

Forsorgshjemmene kan give pleje og omsorg til beruserne, og nogle forsorgshjem har personale, der er uddannet til at bistå ved helbredsrunder og medicinsk afrusning. Men kun få amter har i dag forsorgshjem med døgnbemandede sygeafdelinger.

Ad c) Afrusning ved inddragelse af alkoholbehandlingsinstitutionerne

Alkoholbehandlingsinstitutionerne er gearede til at håndtere berusede. De kan tilbyde omsorgsfuld behandling, samtale og rådgivning. Men der er kun få og små behandlingsinstitutioner på landsplan. Det kan endvidere virke demotiverende på de klienter, som indgår i et længerevarende behandlingsforløb, hvis berusede bliver bragt ind på institutionerne til kortvarig afrusning.

4. Bemærkninger til forslaget om etablering af lokale/regionale afdelinger til modtagelse af berusede personer

Forslagsstillerne bemærker, at Politikkommissionens forslag, for så vidt angår berusede, primært indebærer, at politiets opgave lovfæstes, og at der skabes et ordentligt hjemmelsgrundlag for tvangsmæssige indgreb, herunder frihedsberøvelse, over for berusede. Dette forslag finder forslagsstillerne relevant og hensigtsmæssig. Men samtidig må det konstateres, at betænkningen ikke lægger op til ændringer, for så vidt angår den akutte afrusning af berusede. Den skal fortsat som udgangspunkt foregå i politiets detentioner efter de retningslinjer, som fremgår af Rigspolitichefens kundgørelse. Det indebærer, at berusede fortsat kan anbringes i primitive lokaler under tilsyn foretaget af politifolk uden sundhedsfaglig uddannelse, herunder bl.a. ved lytte- og overvågningsudstyr. Dette skal ses i lyset af, at misbrugsformerne ændrer sig, og at mange personer, der anbringes i detentioner, vil være påvirket af narkotiske stoffer, der kan have dramatiske virkninger. Den berusede risikerer at dø af f.eks. en kokainforgiftning i detentionen, mens det på videoovervågningen ser ud til, at den berusede sover trygt. Det er ikke en politimæssig opgave at tage sig af folk, der er forgiftede af alkohol eller narkotika. Endvidere vil beruserne efter afrusningen kunne forlade detentionen uden nogen form for rådgivning m.v.

Selv om der er en stigende opmærksomhed på afrusningsopgaven i amterne, at afrusningstilbuddene i nogle amter er forbedret, og at der i andre amter foregår overvejelser herom, mener forslagsstillerne, at der er behov for en systematisk og landsdækkende plan for organiseringen af afrusningsopgaven. Det er utilfredsstillende og utilstrækkeligt at overlade det til de enkelte amter selv at beslutte den konkrete organisering af afrusningsopgaven.

Forslagsstillerne foreslår derfor, at Folketinget opfordrer regeringen til at tage de nødvendige initiativer med henblik på at etablere lokale/regionale afdelinger til modtagelse af berusede personer, som ikke kan tage vare på sig selv, med henblik på akut afrusning. Afdelingen skal kunne give:

- Forsvarlig sundhedsfaglig behandling og tilsyn med den berusede under afrusningen. Det skal sikres, at der er personale, som er uddannet til at kunne foretage en helbredsmæssig vurdering og eventuelt medicinsk behandling. Berusede, som har fået en helbredstruende forgiftning, må anbringes eller videresendes til sygehusbehandling. Det vil medvirke til, at antallet af dødsfald under afrusningen falder i forhold til, hvis afrusningen finder sted i detentionen.
- En anstændig omsorg for og pleje af den berusede under afrusningen, både for så vidt angår personale og fysiske forhold. De berusede skal have en umiddelbar og ordentlig omsorg i form af en seng at sove i, mad, et bad samt en person at tale med.
- Systematisk iværksættelse af relevante initiativer med henblik på misbrugsforebyggelse umiddelbart efter afrusningen. Det, at en beruser bliver bragt i en situation, som nødvendiggør afrusning under tilsyn, viser et behov for en rådgivningsindsats. Tidspunktet umiddelbart efter afrusningen vil være et godt og relevant tidspunkt at gennemføre en samtale om misbruget på og at give rådgivning samt eventuelt at iværksætte konkrete misbrugsforebyggende initiativer i forhold til den pågældende.

Skriftlig fremsættelse

Anne Bastrup (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af lokale/regionale afrusningsafdelinger.

(Beslutningsforslag nr. B 92).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.